

การยื่นคำร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก

❖ เหตุในการยื่นคำร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗/๑๓ ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการจะร้องต่อศาลขอให้ตั้งผู้จัดการมรดกก็ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อเจ้ามรดกตาย ทายาทโดยธรรมหรือผู้รับพินัยกรรมได้สูญหายไป หรืออยู่นอกราชอาณาจักร หรือเป็นผู้เยาว์

(๒) เมื่อผู้จัดการมรดกหรือทายาทไม่สามารถ หรือไม่เต็มใจที่จะจัดการ หรือมีเหตุขัดข้องในการจัดการ หรือในการแบ่งปันมรดก

(๓) เมื่อข้อกำหนดพินัยกรรมซึ่งตั้งผู้จัดการมรดกไว้ไม่มีผลบังคับได้ด้วยประการใด ๆ การตั้งผู้จัดการมรดกนั้น ถ้ามีข้อกำหนดพินัยกรรมก็ให้ศาลตั้งตามข้อกำหนดพินัยกรรม และถ้าไม่มีข้อกำหนดพินัยกรรม ก็ให้ศาลตั้งเพื่อประโยชน์แก่กองมรดกตามพฤติการณ์และโดยคำนึงถึงเจตนาของเจ้ามรดก แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร

ตัวอย่าง กรณีที่จำเป็นต้องให้ศาลตั้งผู้จัดการมรดก ในกรณีเจ้ามรดกมีทรัพย์สินซึ่งมีทะเบียนเป็นโฉนดที่ดิน, น.ส.๓, ทะเบียนอาวุธปืน, บัญชีเงินฝากธนาคาร หรือทะเบียนรถยนต์ เป็นต้น ซึ่งทรัพย์สินเหล่านี้เจ้าหน้าที่จะไม่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนเกี่ยวกับทรัพย์สิน หากไม่มีการขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้จัดการมรดก

❖ ลักษณะต้องห้ามของผู้จัดการมรดก

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗/๑๔ บุคคลต่อไปนี้จะเป็นผู้จัดการมรดกไม่ได้

(๑) ผู้ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ

(๒) บุคคลวิกลจริต หรือบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ

(๓) บุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนล้มละลาย

❖ เขตอำนาจศาล

คำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดก ยื่นต่อศาลที่เจ้ามรดกมีภูมิลำเนาอยู่ ขณะถึงแก่ความตาย

❖ เอกสารหลักฐานในการยื่นคำร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก

๑. เอกสารของเจ้ามรดก (ผู้ตาย)

- ✓ สำเนาทะเบียนบ้าน (ประทับคำว่า “ตาย”) จำนวน ๔ ชุด
- ✓ สำเนาใบมรณบัตร หรือ หนังสือรับรองการตาย จำนวน ๔ ชุด
- ✓ สำเนาใบสำคัญการสมรส/ใบสำคัญการหย่า จำนวน ๔ ชุด
- ✓ สำเนาหนังสือรับรองการเปลี่ยนชื่อ - สกุล (หากมี) จำนวน ๔ ชุด
- ✓ สำเนาข้อมูลทะเบียนครอบครัว ทะเบียนสมรส, ทะเบียนรรับรองบุตร, ทะเบียนรับรองบุตรบุญธรรม ออก ณ ที่ว่าการอำเภอ จำนวน ๔ ชุด
- ✓ พินัยกรรมของผู้ตาย (หากมี)

๒. เอกสารของผู้จะขอเป็นผู้จัดการมรดก

- ✓ สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๔ ชุด
- ✓ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๔ ชุด
- ✓ สำเนาใบสำคัญการสมรส (หากมี) จำนวน ๔ ชุด
- ✓ สำเนาใบสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อ - ชื่อสกุล (หากมี) จำนวน ๔ ชุด

๓. เอกสารของทายาทโดยธรรมของเจ้ามรดกทุกคน (บิดา มารดา คู่สมรส บุตร ฯลฯ ของผู้ตาย)

- ✓ สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๔ ชุด
- ✓ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๔ ชุด
- ✓ สำเนาใบสำคัญการสมรส (หากมี) จำนวน ๔ ชุด
- ✓ สำเนาใบสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อ - ชื่อสกุล (หากมี) จำนวน ๔ ชุด
- ✓ สำเนาใบมรณบัตรของบิดา และ/หรือ มารดา ของเจ้ามรดก (กรณีเสียชีวิต) (หากไม่มี ต้องให้ที่ว่าการอำเภอออกหนังสือรับรองให้) จำนวน ๔ ชุด
- ✓ หนังสือให้ความยินยอมในการร้องขอจัดการมรดก (ทำที่สำนักงานอัยการฯ) *
- ✓ บัญชีเครือญาติ (สำนักงานอัยการฯจัดทำให้)

๔. เอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สินของเจ้ามรดก

- ✓ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ปรากฏชื่อของเจ้ามรดก เช่น โฉนดที่ดิน
ทะเบียนรถ สมุดบัญชีธนาคาร ใบหุ้น ฯลฯ จำนวน ๔ ชุด

๕. ค่าธรรมเนียมศาล

- ✓ ค่าขึ้นศาล จำนวน ๒๐๐ บาท
- ✓ ค่าพาหนะและค่าป่วยการในการส่งคำคู่ความและเอกสารทางคดี ตามอัตราของศาล

หมายเหตุ :

- *ทนายท ผู้มีส่วนได้เสียทุกคนจะต้องมาลงลายมือชื่อ ในหนังสือให้ความยินยอมในการร้องขอจัดการมรดก ต่อหน้าพนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี จังหวัดหนองคาย หรือ ต่อหน้าพนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิฯ ในท้องที่ที่สามารถเดินทางไปได้
- **สำเนาเอกสารทุกฉบับให้ผู้ร้อง / ทนายท ลงลายมือชื่อและรับรองสำเนาถูกต้องทุกแผ่น
- ***รายการเอกสารข้างต้นอาจมีการเพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลงได้ตามข้อเท็จจริงในแต่ละกรณี
- ****ผู้จัดการมรดก ไม่ใช่ ผู้มีสิทธิในทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย แต่เพียงผู้เดียว แต่มีหน้าที่ต้องแบ่งปันทรัพย์สินทนายทตามที่กฎหมายกำหนด